

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z PRZYRODY/BIOLOGII
Klasy IV – VIII /GIMNAZJUM**

I. CELE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

- dostarczenie informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, poprzez ocenę wiadomości i umiejętności ucznia,
- wykrywanie braków w wiedzy i umiejętnościach oraz pokazywanie sposobów ich likwidacji,
- motywowanie ucznia do systematycznej pracy,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II. OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW NA LEKCJACH PRZYRODY/BIOLOGII

Ocena ucznia jest oceną wspierającą go w osiągnięciu celów, motywującą ucznia do dalszej pracy i diagnozującą jego osiągnięcia.

Formy aktywności uczniów podlegające ocenie:

- Prace pisemne – sprawdziany i kartkówki
- Odpowiedzi ustne
- Prace domowe
- Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń
- Dodatkowe pomoce potrzebne do lekcji
- Praca w grupach
- Prace długoterminowe – albumy, zielniki, plakaty, gazetki, prezentacje multimedialne itp.
- Aktywność w czasie lekcji i działalność pozalekcyjna – konkursy, kółka, organizacje proekologiczne, udział w akcjach ekologicznych itp.

Aktywność pozalekcyjna wpływająca na podwyższenie oceny:

- Sukcesy w konkursach przyrodniczych i ekologicznych
- Duże zaangażowanie w pracy na rzecz ochrony środowiska
- Działalność w kołach zainteresowań

III. ZASADY OCENIANIA

- Każdy uczeń jest oceniany systematycznie, zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
- Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
- Sprawdziany w formie testowej przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.
- Nauczyciel zapowiada sprawdziany co najmniej tydzień wcześniej, a oddaje je poprawione w ciągu najpóźniej dwóch tygodni.
- Uczeń, który uzyskał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną obowiązkowo musi ją poprawić w ciągu dwóch tygodni lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika przy pierwotnej ocenie ze sprawdzianu.
- W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie pisemnym ma on obowiązek napisania go w

terminie ustalonym z nauczycielem.

- Sprawdziany oceniane są punktowo, a następnie przeliczane na skalę procentową odpowiadającą poszczególnym ocenom.
- Uczeń może raz w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów).
- Uczeń za nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu ćwiczeń, zeszytu przedmiotowego, podręcznika) oraz brak pracy domowej otrzymuje „-”, dwa „-” skutkują otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Aktywność na lekcjach, nagradzana jest „+”. Za każde 5 zgromadzonych „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
- Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić przerobiony zakres materiału, zadania w zeszycie ćwiczeń, notatki w zeszycie i odrobić zadania domowe.
- Ocenę z bieżących tematów (do 2-3 lekcji wstecz) uzyskuje uczeń z krótkich kartkówki i odpowiedzi ustnych. Kartkówki nie muszą być zapowiadane, nie podlegają poprawie.
- Uczeń przyłapany na ściąganiu podczas pracy pisemnej, otrzymuje ocenę niedostateczną, której nie może poprawić. Za ściąganie uważa się korzystanie z podręcznika, zeszytu i innych materiałów pisanych (ściągi) oraz podpowiedzi innych uczniów.
- Sprawdzone i ocenione prace pisemne, uczeń otrzymuje do wglądu w dniu otrzymania oceny.
- Na koniec semestru nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych czy zaliczeniowych.
- Uczeń ma prawo uzyskać ocenę z dodatkowych zadań i prac długoterminowych przydzielanych przez nauczyciela (np. referat, album, plakat, doświadczenie, model, pomoce do lekcji) oraz wyższą ocenę semestralną z tytułu bardzo dobrych wyników w konkursach przyrodniczych na różnym szczeblu.
- Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego i zeszytu ćwiczeń (jeżeli jest zalecony przez nauczyciela)
- Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia oraz zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Uczeń mający kłopoty w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą dodatkową pomoc. Jej forma ustalana jest na bieżąco, wspólnie z uczniem i ewentualnie z rodzicami. Mogą to być:
 - dodatkowe konsultacje (po uzgodnieniu z nauczycielem),
 - prace ułatwiające i przybliżające zrozumienie problemu,
 - pomoc koleżeńska.

IV. OCENIANIE ŚRÓDROCZNE I ROCZNE

Ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. O ocenie decydują:

- oceny samodzielnej pracy ucznia (sprawdziany, testy, kartkówki, wypowiedzi ustne, prace domowe, zadania w zeszycie ćwiczeń, prace praktyczne),
- oceny wspomagające (aktywność na lekcji, prace dodatkowe, udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach).

Największą wartość mają:

- prace pisemne,
- odpowiedzi ustne
- prace praktyczne
- rozwiązywanie problemów, uzasadnianie, wnioskowanie
- aktywność na lekcji
- udział w zajęciach pozalekcyjnych i konkursach

VI. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE W KLASYFIKACJI SEMESTRALNEJ I ROCZNEJ

Uczeń otrzymuje ocenę:

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności
- nie opanował minimum programowego
- wykazuje wyraźny brak zainteresowania przedmiotem
- swoją postawą uniemożliwia pracę innym
- nie wykonuje zadań postawionych przez nauczyciela lub realizowanych przez grupę

DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrodnicze
- posiada , przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska naturalnego
- opanował materiał programowy w stopniu elementarnym
- przy pomocy nauczyciela lub kolegów potrafi wykonać proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wymaganych w procesie uczenia się przyrody/biologii
- rozumie prosty tekst źródłowy
- jest biernym uczestnikiem zajęć, ale nie przeszkadza w ich prowadzeniu

DOSTATECZNĄ jeżeli:

- opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym
- zna podstawowe pojęcia przyrodnicze
- rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego
- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym oraz opisuje je
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji przyrodniczej
- potrafi wykonać proste zadania pisemne oparte na podręczniku lub innych źródłach wiedzy
- pracuje niesystematycznie, niechętnie wykonuje powierzone zadania

DOBRA jeżeli:

- posiada niewielkie luki w wiadomościach i umiejętnościach rozwijanych na lekcjach
- właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody
- korzysta z różnych źródeł informacji
- dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka

- proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego
- ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym
- dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą/biologiczną
- systematycznie i efektywnie pracuje na lekcjach, potrafi sformułować dłuższą wypowiedź
- pomaga innym, nigdy nie przeszkadza w pracy

BARDZO DOBRĄ jeżeli:

- opanował w pełni materiał programowy
- projektuje doświadczenia i prezentuje je
- dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka
- przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebiegu procesów naturalnych w przyrodzie
- wyjaśnia i rozwiązuje naturalne procesy w przyrodzie
- samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela, posługując się zdobytymi umiejętnościami
- systematycznie pracuje na lekcjach
- sprawnie korzysta z dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji
- wykorzystuje wiedzę z przedmiotów pokrewnych
- bierze udział w konkursach przyrodniczych
- formułuje dłuższe wypowiedzi zawierające własne sądy i opinie
- wykazuje się aktywną postawą w klasie, poproszony nigdy nie odmawia wykonania dodatkowych zadań,
 - aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, często wykazuje własną inicjatywę

CELUJĄCĄ jeżeli :

- posiada wiadomości wykraczające poza materiał programowy
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przyrodnicze/biologiczne
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązania konkretnych problemów
- odnosi sukcesy w konkursach, w których wymagana jest wiedza przyrodnicza/biologiczna wykraczająca
 - poza program nauczania
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji
- prezentuje swoje umiejętności na forum klasy/szkoły